

Asia: VN/26873/2024

Lausuntopyyntö: Naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjumisesta annetun direktiivin (NKV-direktiivi) täytäntöönpano; työryhmän mietintö

Direktiivin suhde nykytilaan

Mitä huomioita teillä on kansallisen nykytilan ja direktiivin suhteen arvioinnista? Pyydämme arviossanne keskittymään siihen, mitä direktiivi näkemyksenne mukaan edellyttää vähimmäistasolla.

-

Keskeiset ehdotukset

Mikä on näkemyksenne esityksen keskeisistä ehdotuksista ja suhteesta direktiivin edellyttämään vähimmäistasoon? Pyydämme kommentoimaan jokaista kohtaa erikseen kunkin otsikon alle.

-

Asianomistajan suojelun tarpeen arviointia koskeva ehdotus

-

Rikoslain muuttamista koskeva ehdotus

Ehdotetun rikostunnusmerkistön ytimessä on henkilötieto, jota ei käsitteenä rikoslaissa määritellä ja jota perusteluissa tulkitaan yleisen tietosuoja-asetuksen (EU) 2016/679 4 artiklan 1 alakohdan mukaisesti. Näin henkilötiedon käsite muodostuu sisällöltään hyvin laajaksi. Lisäksi perusteluissa käytetään käsitteitä ”henkilötieto” ja ”yksityiselämää koskeva tieto” osin rinnakkain ja paikoin myös toistensa synonyymeina. Käsitteet eivät kuitenkaan kaikilta osin ole yhteneväiset, ja käsitteiden käyttäminen ristiin hämärtää osaltaan myös rajanvetoa ehdotetun rangaistussäännöksen ja rikoslain 24 luvun 8 §:ssä säädetyn yksityiselämää loukkaavan tiedon levittämisen välillä.

Edelleen mietinnössä todetaan, että ehdotetulla säännöksellä saattaa olla päällekkäisyyttä muun muassa julkista rikokseen kehottamista koskevan rangaistussäännöksen kanssa ja että mahdollinen lainkonkurrenssi ratkaistaan konkurrenssisääntöjen perusteella. Näiden tunnusmerkistöjen keskinäistä rajanvetoa ja sovellettavia konkurrenssiratkaisuja lienee tarpeen avata perusteluissa

tarkemmin, koska tunnusmerkit ovat tekotavaltaan osin yhtenevät ja erottuvat toisistaan keskeisesti lähinnä tarkoitustahallisuutta koskevan tunnusmerkistötekijän osalta.

Ehdotus erityisen suojelun tarpeessa olevan asianomistajan kuulustelua koskevien säännösten laajentamisesta koskemaan seksuaalirikoksen tai lähisuhdeväkivallan asianomistajan lasta tai asianomistajan kanssa samassa kotitaloudessa asuvaa hänestä riippuvaisessa asemassa olevaa henkilöä, joka on muodollisesti rikosprosessissa todistajan asemassa

-

Ehdotus asianomistajan yhteystietojen välittämistä tukipalveluihin koskevan säännöksen laajentamisesta koskemaan erityisen suojelun tarpeessa olevaa seksuaalirikoksen tai lähisuhdeväkivallan asianomistajaa

-

Ehdotus yhdenvertaisuusvaltuutetun tehtävästä jatkossa seurata ja arvioida Istanbulin sopimuksen ohella NKV-direktiivin tarkoittamia toimintapolitiikkoja ja toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on ehkäistä ja torjua direktiivin soveltamisalaan kuuluvan väkivallan kaikkia muotoja

-

Seri-tukikeskuksia koskeva ehdotus

-

Seri-tukikeskuksiin liittyvä muutosehdotus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annettuun lakiin

-

Vaikutukset

Millaisia taloudellisia vaikutuksia arvioitte esityksellä olevan?

Oikeusrekisterikeskus (ORK) toimii oikeusministeriön hallinnonalan useiden lakisääteisten rekistereiden kuten rikos- ja sakkorekisterien rekisterinpitäjänä sekä vastaa sakkojen ja menettämisseuraamusten täytäntöönpanosta.

Ehdotettu uusi rikosnimike edellyttää vähäisiä teknisiä muutoksia ORK:n ylläpitämään rikosnimikekoodistoon sekä rikosrekisteri-, sakkorekisteri- ja EU-tiedonvaihdon järjestelmiin. ORK arvioi, ettei näistä muutoksista kuitenkaan aiheudu sille vähäistä suurempia kustannuksia.

Millaisia vaikutuksia viranomaisten toimintaan arvioitte esityksellä olevan?

-

Millaisia muita yhteiskunnallisia vaikutuksia arvioitte esityksellä olevan?

-

Millaisia muita vaikutuksia arvioitte esityksellä olevan? (Esimerkiksi ihmisryhmiin kohdistuvat vaikutukset)

-

Vaihtoehtoiset ratkaisut

Onko jokin muu tapa, jolla direktiivin edellyttämät vähimmäisvelvoitteet voitaisiin toteuttaa?

-

Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Miten kommentoitte mietinnön näkemyksiä, jotka koskevat suhdetta perustuslakiin ja säätämisyjärjestystä (mietinnön jakso 11)?

-

Muut havaintonne ja kommenttinne esitysluonnoksesta

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

-

Muut havaintonne ja kommenttinne direktiivin vähimmäisvelvoitteita pidemmälle menevistä (kansallisista) tarpeista naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjumiseksi?

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

-

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Mikkola Teemu
Oikeusrekisterikeskus

Kokkoniemi Tanja
Oikeusrekisterikeskus